

רוברטו בקי

רוברטו בקי נולד ברומא בשנת 1909. הוא קיבל תואר דוקטור למשפטים מאוניברסיטת רומא בשנת 1930 ובשנים 1932–1938 היה מרצה באוניברסיטאות באיטליה בתחומי הסטטיסטיקה והדמוגרפיה. עוד לפני שמלאו לו שלושים שנה קיבל באיטליה תואר פרופסור מן המניין. בשל חוקי הגזע שהוציא השלטון הפאשיסטי באיטליה פוטר מעבודתו באוניברסיטת ג'נובה, ובשנת 1938 עלה עם משפחתו לארץ והחל לעבוד במחלקה לסטטיסטיקה של "הדסה". בשנת 1941 ייסד את "הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הרפואית ליישוב העברי שעל-יד מחלקת הסטטיסטיקה של הדסה".

בשנת 1945 מונה רוברטו בקי למרצה בכיר באוניברסיטה העברית ובשנת 1947 עלה לדרגת פרופסור מן המניין. בשנת 1977 יצא לגמלאות. פרופסור בקי מילא באוניברסיטה תפקידים רבים ובהם ראש בית-הספר למדעי החברה ע"ש אליעזר קפלן בשנים הראשונות לקיומו, דיקן הפקולטה למדעי החברה (בשנים 1956–1953), פרו-רקטור (בשנים 1959–1960). הוא היה ממקימי המכון ליהדות ומנעו ומייסד המדור לדמוגרפיה ולסטטיסטיקה של היהודים.

פרופסור בקי כתב מאות מאמרים וכן ספרים רבים בתחום הסטטיסטיקה. הוא פיתח שיטות מחקר חדשות, תיאורטיות ויישומיות של ניתוח סטטיסטי ודמוגרפי. בשנת 1977 פרסם ספר על אנכלוסיית ישראל, שייצג את ישראל בסדרה על מחקר דמוגרפי שהזמין ארגון האומות-המאוחדות מחבריו, והוא נחשב לאחד הספרים החשובים בתחומו. יתר על כן, בקי קידם את המחקר וההוראה בתחום הדמוגרפיה של יהודי התפוצות. עם קום המדינה הקים את הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועשרים ושלוש שנים היה מנהלה המדעי והסטטיסטיקן הממשלתי.

פרופסור בקי ייעץ ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה של ארה"ב ואף תרם לכמה מפרסומיה. בשנים האחרונות ערך את האטלס הסטטיסטי של איטליה מתוך הסתמכות על שיטה חדשה שפיתח של ניתוח סטטיסטי של סדרות נתונים גיאוגרפיים ובכלל זה מיפוי ממוחשב והצגה גרפית. האטלס החדש מתאר תפרוסות של מאות תופעות דמוגרפיות, כלכליות וחברתיות באיטליה. הכנתו השפה ממצאים חדשים והעמידה עניינים רבים על דיוקם. בשנים האחרונות עסק בקי בכתיבת ספר המתאר את היסודות המתודולוגיים של שיטתו ויישומיה ושקד על מחקריו עד יומו האחרון.

בשנת 1965 נבחר פרופסור בקי לחבר כבוד בחברה האמריקנית לסטטיסטיקה. בשנת 1948 קיבל את פרס סולד, בשנת 1972 קיבל את פרס גובליק, בשנת 1978 זכה בפרס רוטשילד ובשנת 1982 קיבל את פרס ישראל בכלכלה ובדמוגרפיה. התואר יקיר ירושלים הוענק לו בשנת 1995.

בן 86 היה במותו.

הלך לעולמו ב"ג בכסלו תשנ"ו (27.11.1995).

יהי זכרו ברוך!